
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

1492- ראשיתו של עולם גלובלי - 29161

תאריך עדכון אחרון 30-06-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים רומאניים ולטינו אמריקניים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אמנון ניר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: aninga@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שלישי 14:00 - 15:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

שנת 1492 מסמלת מפנה בהיסטוריה של העולם. עד לשנה זו היה העולם מחולק בין תרבויות נפרדות, ומערכות חי וצומח נבדלות. ב-12 באוקטובר 1492 קשר קולומבוס בין תושבי העולם הישן והחדש והחל בכך תהליך מתמשך של חילופי אנשים, סחורות, רעיונות, תרבויות, גזעים, חי, צומח ומחלות שתוצאותיו ממשיכות להשפיע על עולמנו עד היום. תהליך זה והשלכותיו על העולם הגלובלי בו אנו חיים כיום עומדים במרכזו של קורס זה.

מטרות הקורס:

נבחן וננתח כמה מן התהליכים המרכזיים אשר חולל המפגש בין העולמות, ונסביר כיצד השפיעו על התפתחותו של עולם גלובלי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להסביר כיצד פעל החליפין הקולומביאני.
- להעריך באיזו מידה הביא המפגש בין העולם הישן והחדש לגלובליזציה.
- לבחון מה הייתה תרומתן של המגפות שהביאו עימם האירופיים להתמוטטותן המהירה של האימפריות האינדיאניות.
- להסביר מדוע התחלופה של חיידקים ונגיפים בין העולם הישן והחדש צמצמה את תדירות פריצת המגפות בעולם והחלישה את פגיעתן האלימה.
- לתאר את המסע שעברו העבדים האפריקנים מכפרי המוצא שלהם באפריקה ועד לנחיתתם על אדמת אמריקה.
- להגדיר מה ייחד את סחר העבדים הטרנס אטלנטי מעבדות בתקופות קדומות.
- להצביע על תרומתה של תעשיית מטעי הסוכר להתפתחותה של כלכלה גלובלית.

דרישות נוכחות (%) :

100% נוכחות

שיטת ההוראה בקורס: הקורס הינו קורס מבואי המועבר בהרצאה פרונטלית בשילוב מצגות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- שיעור 1 - עולם קטן
- שיעור 2 - פורטוגל חלוצת עידן התגליות
- שיעור 3 - מסעות קולומבוס
- שיעור 4 - מקולומבוס ועד מגלן: 30 שנים של התפשטות ימית אירופאית
- שיעור 5 - מסעות התגליות של אנגליה, צרפת וארצות השפלה
- שיעור 6 - כיבוש מקסיקו ופרו
- שיעור 7 - כלום אין אלה בני אדם: הוויכוח בשאלת אנושיותה של האוכלוסייה הילידית של אמריקה
- שיעור 8 - המערכת האטלנטית: ראשיתו של עולם גלובלי?

- שיעור 9 - המגפות והמערכת הטרנס אטלנטית 1500 - 1700
 שיעור 10 - סחר העבדים הטרנס אטלנטי
 שיעור 11 - תעשיית מטעי הסוכר ותרומתה להתפתחות של כלכלה גלובלית
 שיעור 12 - הפזורה הספרדית היהודית והמערכת האטלנטית
 שיעור 13 - מערכת הסחר הטרנס פסיפית.

חומר חובה לקריאה:

- שיעור 1 - Armitage David, *History Atlantic of Concepts Three*, Atlantic British The In, New York, 2002. Pp. 11-27.
 שיעור 2 - מירי אליאב-פלדון, חמש-מאות שנה לגילוי אמריקה, תל-אביב, 2000. עמ' 9 - 40.
 אלכס קרנר, על סף העת החדשה: אירופה 1350 - 1650 כרך ב יחידה 3: עידן התגליות הגאוגרפיות 1415 - 1650 "ארצות חדשות ועולם בלתי מוכר", רעננה, 2014.
 שיעור 3 - מירי אליאב-פלדון, מכתב קולומבוס, זמנים, עמ' 70 - 75.
 שיעור 4 - Benjamin Thomas, *World Atlantic The*, York New, 2009. Pp. 52 - 104.
 שיעור 5 - Benjamin Thomas, *World Atlantic The*, York New, 2009. Pp. 214 - 272.
 שיעור 6 - ג'ארד דיימונד, רובים, חידקים ופלדה, תל-אביב, 2002. עמ' 56 - 66.
 צבי מדין, כיבושה של האימפריה האצטקית, תל-אביב. עמ' 94 - 124.
 שיעור 7 - Patricia Seed, *Men Also Not These Are*, *Studies American Latin of Journal*, Vol. 25, part 3, October 1993. Pp. 629 - 652.
 שיעור 8 - W Alfred Crosby, *Voyages Columbian The*, *Exchange Columbian the*, and their Historians, Washington. Pp. 13 - 21.
 Tamar Herzog, *The Meeting of Worlds: Did Early Modern Expansion Lead to Globalization?*, Jerusalem, pp. 75 - 92.
 שיעור 9 - H William McNeill, *People and Plagues*, York New, 1976. Pp. 199 - 234.
 שיעור 10 - Benjamin Thomas, *World Atlantic The*, York New, 2009. Pp. 326 - 372.
 שיעור 11 - Benjamin Thomas, *World Atlantic The*, York New, 2009. Pp. 373 - 419.
 שיעור 12 - Jonathan Israel, *Jews-Crypto and Jews*, *World Atlantic the in*, 1500 Systems, 1800, 2009.

חומר לקריאה נוספת:

1. Charles C. Mann, 1493 *Uncovering the New World Columbus Created*, Alfred A. Knopf, New York, 2011.
2. Felipe Fernandez-Armesto, 1492 *The Year Our World Began*, Bloomsbury, London, 2011.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 0 %
 הגשת עבודה 0 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
אין